

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3055

av Mats Persson m.fl. (FP)

Expertskatt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att expertskattens konstruktion och funktion bör utredas, i syfte att stärka förmågan för verksamheter i Sverige att rekrytera utländska nyckelpersoner, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I den globala ekonomin är det konkurrens om talangerna och experterna. Mer fördelaktiga regler i länder i vårt närområde kan innebära att dessa länder ter sig mera attraktiva när internationella företag väljer land för nyetableringar. Det är ett problem att verksamheter i Sverige från och till upplever svårigheter att rekrytera nyckelpersoner som skulle kunna stärka både det enskilda företags och Sveriges konkurrenskraft.

År 2001 infördes en så kallad expertskatt som omfattade nyckelpersoner. Denna skatt var dock mindre generös än i andra länder, inte minst i relation till vårt grannland Danmark, och 2012 utvidgade alliansregeringen reglerna till att gälla alla med en månadslön över en viss nivå. Även om antalet personer med expertskatt har ökat sedan de nya reglerna infördes är det förhållandevis få personer som omfattas av reglerna i Sverige, exempelvis i relation till Danmark. I Danmark var det 2012 cirka 4 500 personer som fick expertskatt, vilket ska jämföras med ca 600 personer i Sverige 2014 (av de totalt ca 1 000 verksamma utländska experterna). Särskilt påtaglig är skillnaden när det gäller utländska forskare. I Danmark var det 2012 ca 1 850 verksamma forskare, vilket är tio gånger fler än i Sverige, detta trots att den svenska ekonomin är dubbelt så stor som den danska.

Det finns flera anledningar till att Danmark kan attrahera fler utländska experter och forskare:

I Sverige gäller expertskatten i tre år och i Danmark i fem år. Den danska expertskatten gäller även danska medborgare som flyttar hem efter tio år i utlandet, medan den svenska enbart gäller utländska medborgare. Inkomstgränsen för att godkännas som nyckelperson är betydligt högre i Sverige än i Danmark. I Danmark infaller expertskatten vid 76 procent av den svenska arbetskraftskostnaden (83 300 SEK jämfört med 110 000 SEK i Sverige). De danska expertskattereglerna är mer generösa än motsvarande svenska regler när det gäller kategorin forskare. Prövningen i Danmark utgår från OECD:s riktlinjer för grundforskning och tillämpad forskning. Detta innebär i praktiken att det i Danmark räcker att forskaren har en doktorsexamen, medan det enligt praxis i Sverige förutom avlagd doktorsexamen också krävs två års postdoktoral tjänstgöring för att skattelättnad ska medges.

Sveriges tidsbegränsning på tre år är en av de mer restriktiva i OECD. Belgien och Polen har ingen begränsning. I Nederländerna och Portugal beviljas skattelättnader i tio år. Skatteutskottet pekar i en rapport från 2014 på problemet med bristande förutsägbarhet kring expertskatten och att detta leder till att utgången av ansökan inte kan förutses. Exempelvis uppger svenska universitet och högskolor att reglerna är problematiska då man inte vill erbjuda anställningar under falska premisser.

Allting tyder på att konkurrensen mellan länderna om utländsk spetskompetens kommer att öka, och det är sannolikt att trenden med allt förmånligare villkor för utländska forskare, experter och nyckelpersoner fortsätter. För att stärka Sverige i den globala ekonomin behövs reformer som gör det enklare att attrahera talanger och experter. En reformerad expertskatt kan vara en sådan reform.

Riksdagen bör därför tillkännage för regeringen att expertskattens konstruktion och funktion bör utredas i syfte att stärka förmågan för verksamheter i Sverige att rekrytera utländska nyckelpersoner.

Mats Persson (FP)

Mathias Sundin (FP)

Erik Ullenhag (FP)

Tina Acketoft (FP)

Emma Carlsson Löfdahl (FP)

Christer Nylander (FP)

Birgitta Ohlsson (FP)